

Naziv suda/tužilaštva: OPĆINSKI SUD U ŠIROKOM BRIJEGU

Broj: 064-0-Su-22-000 052

Datum: 09.01.2023.godine

Analiza pokazatelja iz statističkog izvještaja o poštivanju optimalnih i predvidivih rokova:

Nakon urađene analize Izvješća o poštivanju optimalnih i predvidivih rokova u periodu od 01.01. do 31.12.2022.godine može se zaključiti da je sud poštivao utvrđene predvidive rokove sukladno Odluci o utvrđivanju predvidivih vremenskih rokova za Općinski sud u Širokom Brijegu broj: **064-0-Su-22-000 052** od 14.02.2022.godine za 2022.godinu ,pa i optimalne rokove, a s obzirom velik broja odgadanja/odlaganja ročišta i odsustva sudaca i stručnog suradnika. Ovo iz razloga što je sud u navedenom periodu od ukupno 2.737 riješenih predmeta, sukladno navedenoj odluci, u predvidim rokovima riješio ukupno 1.979 predmeta, dok je sa prekoračenjem predvidivih rokova riješeno 758 predmeta, a u optimalnom roku riješeno 1.005 predmeta.

Na izvršnom referatu od ukupno 843 riješenih predmeta prekoračen je predvidivi rok u 266 predmeta i to kod izvršenja na novčanim potraživanjima – plaća i transakcijski račun, izvršenje na nekretninama i kod izvršenja na pokretnim stvarima.

Na parničnom referatu od ukupno riješenih 623 predmeta prekoračeni su predvidivi rokovi u 149 predmet i to kod radnih sporova, bračnih sporova po tužbi i prijedlogu, izdržavanja, stvarno pravnih, obvezno pravnih sporova (naknada štete i ugovorni odnosi) i Mal predmetima.

Kada su u pitanju predmeti gospodarskih sporova kod predmeta ove vrste (Ps, Mals, smetanje posjeda, ugovorni odnosi i zaštita intelektualnog vlasništva) od ukupno 233 riješena predmeta došlo je do prekoračenja predvidivog roka u 54 predmeta (Mals, smetanje posjeda i obvezno pravni sporovi).

Predmeta likvidacije je ukupno riješeno 23 i ni u jednom nije došlo do prekoračenja predvidivih rokova, dok je stečajnih predmetima riješeno 5 ,a u 1 predmetu je došlo do prekoračenja predvidivog roka.

Kada su u pitanju vanparnični predmeti od ukupno riješena 95 predmeta došlo je do prekoračenja predvidivih rokova u 27 predmeta.

Kad je u pitanju redovni kazneni postupak od ukupno 115 riješenih predmeta, prekoračeni su predvidivi rokovi u 31 predmeta, a u posebnom kaznenom postupku je došlo do prekoračenja predvidivih rokova u 4 predmeta , a riješeno je 41 predmeta.

U prekršajnom postupku od ukupno riješenih 759 predmeta došlo je do prekoračenja predvidivih rokova u 226 predmeta.

Na kraju izvještajnog perioda ostalo je neriješeno 1468 od čega 759 predmeta s prekoračenim optimalnim rokom, a 285 predmeta s prekoračenim predvidivim rokom, dok u 1 .183 predmeta nema prekoračenja predvidivih rokova.

Dakle, analizom riješenih i neriješenih predmeta u ovom izvještajnom periodu utvrđeno je da do prekoračenja dolazi najviše u prekršajnom ,vanparničnom i ovršnom postupku.

Uzroci prekoračenja optimalnih i predvidivih rokova su objektivne i subjektivne prirode.

Opći objektivni uzroci prekoračenja su:

- velik broj odgađanja/odlaganja ročišta i odsustva sudaca i stručnog suradnika,
- velik priliv prekršajnih i ovršnih predmeta ,
- odlaganje rasprava radi opravdane nemogućnosti pristupa svjedoka ili izvođenja drugih predloženih dokaza,
- dostavljanje neurednih inicijalnih akata kojima se pokreće postupak,
- nedostavljanje točnih adresa prebivališta ili boravišta stranaka, pa je potrebno pozivanje na uređenje prijedloga i dr., što dodatno oduzima određeno vrijeme, a posebice u predmetima gdje je veći broj stranaka.
- neuredna dostava pismena od strane PTT dostavljača.

Pored općih objektivnih uzroka na ovršnom referatu kao posebni uzroci su:

1. Veliki broj odlaganja na duži vremenski period, koje nije predviđeno ni optimalnim ni predvidivim rokovima. Naime, neefikasan Zakon o ovršnom postupku daje mogućnost tražitelju ovrhe da predlaže da se ovrha odgodi, a sud nema zakonsku mogućnost da odbije prijedlog tražitelja ovrhe za odgodom.
  2. Veliki broj je predmeta u kojima tražitelj ovrhe predlaže utvrđenjem imovine ovršenika kod većeg broja banaka, MIO/PIO, MUP-a, Porezne uprave, što također iziskuje određeno vrijeme, a sud nema mogućnosti da tražitelja ovrhe odbije s njegovim prijedlogom jer tražitelj ovrhe ne može doći do podataka o imovini ovršenika koji se vode kod gore navedenih pravnih osoba.
  3. Također potreban je veći vremenski period i za ovrhu na pokretnim stvarima koja se svodi na traženje pokretnih stvari podobnih za ovrhu, njihovu pljenidbu i procjenu, pa kod činjenice ne pronalaska pokretnih stvari pri prvom popisu, što je najčešće, tražitelj ovrhe predlaže ponovni popis u roku od 3 mjeseca od neuspjelog popisa.
- Svakako da pored objektivnih uzroka naprijed pobrojanih postoji i subjektivni uzrok koji se ogleda kroz neaktivnost suda koje se može pravdati činjenicom specifičnih i komplikiranih predmeta u kojima je potrebno malo duže vrijeme za proučavanje i zauzimanju stava o donošenju odluke.

Analiza raspoloživih resursa u sudu:

Kada su u pitanju raspoloživi kadrovski i materijalno-tehnički resursi u sudu koji su utjecali na ostvareni stupanj poštivanja optimalnih i predvidivih rokova, važno je napomenuti da su uglavnom svi zaposlenici suda uložili svoj maksimum u pravcu postizanja što boljih rezultata u tom pravcu. Tako je u danom izvještajnom periodu u ovom sudu radilo pored predsjednika suda još 7 sudaca i 1 stručni suradnik (s napomenom da je sudac Marija Lovrić počela s radom nakon okončanog porodiljnog odsustvu dana 22.02.2022., a od tada do 31.12. je bila na poslu 21 dan -trudničko bolovanje) .

Sve naprijed navedeno uz činjenicu da je u danom periodu, radi bolovanja (duže vrijeme), sud raspolagao manjim brojem namještenika raspoređenim na radno mjesto „viši referent za operativno tehničke poslove - daktilograf“, a što je stvaralo znatne poteškoće u organizaciji rada imajući u vidu „prirodu“ posla kojeg obavljaju .

Analiza „perioda neaktivnosti“ u predmetima:

Određeni broj predmeta u kojima je sud bio neaktivovan se odnosi na kaznene predmete u kojima su raspisane tjeralice, tako da nakon toga nisu poduzimane radnje. Isto tako na neaktivnost suda za određeni period je utjecala i činjenica da su tražitelji ovrha u više predmeta tražili odgađanje ovrhe za dulji period, tako da je i to doprinijelo prekoračenju predvidivih rokova zbog neaktivnosti suda u tom periodu. Isto tako ističemo da je na period neaktivnosti suda utjecala činjenica da je u određenom broju predmeta bio objavljen oglas u službenim novinama kojima se vrši dostava podnesaka, rješenja, presuda, te imenovanje punomoćnika za prijem pismena i sl. (kod parničnih i izvanparničnih predmeta). Sve navedeno uz činjenicu velikog broja odgađanja/odlaganja ročišta i odsustva sudaca i stručnog suradnika..

Prijedlog mjera kako bi se utvrđeni predvidivi rokovi skraćivali i približavali optimalnim rokovima:

Da bi se u budućnosti što je moguće više skraćivali predvidivi rokovi i isti približavali optimalnim rokovima jedna od mjera je praćenje realizacije Plana rješavanja predmeta, koja se vrši i koja će se vršiti svakog mjeseca, uz svakodnevno održavanje kolegija sudaca i stručnih suradnika. Isto tako smatramo da bi bilo nužno izmijeniti Pravilnik o vremenskim okvirima za postupanje po predmetima u sudovima i tužiteljstvima u Bosni i Hercegovini, obzirom su u istom predviđeni kratki optimalni rokovi kod pojedinih referata, a koji imaju za posljedicu kratke predvidive rokove, a što sve dovodi ili može dovesti do prekoračenja navedenih rokova..

Zaključak kolegija ovog suda je da suci i stručni suradnik u budućem periodu nužno smanje broj odlaganja i odgode ročišta, te da se pojača nadzor nad radom vještaka koji ne poštivaju određene rokove za izradu i dostavu vještačenja.

Ostalo:

Prilikom izrade nove Odluke o predvidim rokovima, razmotriti će se mogućnost daljnog smanjenja predvidivih rokova, te će se u narednom periodu pojačati nadzor nad radom svih uposlenika suda u pogledu pravodobnog postupanja po predmetima od momenta provođenja istog u CMS sustav (pisarnica) do momenta završetka istog predmeta (predsjednik suda, suci, stručni suradnici i asistenti), a sve kako bi se što je moguće više poštivali predvidivi rokovi i isti približili optimalnim.

